

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/311/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4612205554
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4612205554.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Renáty Pátrovičovej v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o, Pajštúnska 5, Bratislava, proti odporcovi: F. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom M. E. č. XX, zastúpený: JUDr. Andrej Cifra, advokát so sídlom J. Kráľa č. 5/A, Lučenec, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Nám. legionárov 5, Prešov, IČO: 42 176 778, zastúpeného: JUDr. Andrej Cifra, advokát so sídlom J. Kráľa 5/A, Lučenec, o zaplatenie 4.213,44 eura s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa a vedľajšieho účastníka proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 5. júna 2013 č. k. 6C/457/2012-165, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v časti výroku o zamietnutí návrhu nad sumu 848,52 eura s príslušenstvom **p o t v r d z u j e**.

V časti výroku týkajúceho sa povinnosti odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 848,52 eura s príslušenstvom, ako aj v časti výroku o náhrade trov konania účastníkov a výroku o nepriznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi napadnutý rozsudok **z r u š u j e** a vec vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Topoľčany napadnutým rozsudkom zo dňa 05. 06. 2013 č. k. 6C/457/2012-165 rozhodol, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi 848,52 eura s 8,5 % úrokom z omeškania ročne od 05. 11. 2009 až do zaplatenia. Vo zvyšku návrh zamietol. Zároveň rozhodol o povinnosti navrhovateľa zaplatiť odporcovi náhradu trov konania vo výške 284,61 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku na účet právneho zástupcu odporcu a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ust. § 2 písm. a/, b/, § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1, 2, 3 zákona č. 258/2001 Zb., § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z., § 3 ods. 1, § 37 ods. 1, § 39, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, § 54 ods. 1, 2, § 100 ods. 1, § 101, § 110 ods. 1, § 517 ods. 2, § 558 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., čl. 3 ods. 1, 2, čl. 5, čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993 a § 150 ods. 1 OSP. Navrhovateľ dňa 28. 06. 2012 podal na súde návrh, ktorým sa domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy 4.213,44 eura s 8,5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 2.887,54 eura od 05. 11. 2009 do zaplatenia. Navrhovateľ nadobudol pohľadávku Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 04. 11. 2009 medzi ním a Slovenskou sporiteľňou, ktorou postúpil postupca na navrhovateľa pohľadávku voči odporcovi. Dňa 13. 01. 2006 uzavrel právny predchodca s odporcom zmluvu, na základe ktorej poskytol odporcovi peňažné prostriedky. Odporca neplatil v stanovených termínoch splátky, v dôsledku čoho postupca odstúpil od zmluvy a vyzval ho na úhradu dlžnej sumy. Pohľadávka ku dňu jej postúpenia predstavovala sumu 4.213,44 eura a pozostávala z istiny vo výške 2.887,54 eura, riadneho úroku vo výške 13,71 eura, úroku z omeškania vo výške 1.312,19 eura. Odporca uznal svoj záväzok v Dohode o uznaní záväzku. Navrhovateľ si uplatňuje zákonný úrok z omeškania počnúc dňom 05. 11. 2009, t.

j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky. Dňa 09. 08. 2012 bol vydaný platobný rozkaz č. k. 7Ro/168/2012-34, ktorým bola odporcovi uložená povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 4.213,44 eura s prísł. a nahradiť trovy konania. Dňa 19. 09. 2012 oznámil vedľajší účastník vstup do konania na strane odporcu a podal odpor proti platobnému rozkazu. Navrhovateľom predložená Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku je veriteľom vopred pripravený formulár bez možnosti ovplyvniť jeho obsah. Takáto dohoda predstavuje neprijateľné zmluvné podmienky, najmä predĺženie premlčacej lehoty formou uznania dlhu a rozhodcovskú doložku. Ako neprijateľné sú obe zmluvné podmienky absolútne neplatné. Prehlásenie dlžníka o vedomosti premlčania dlhu bolo skryté do Dohody o splátkach v bode 3. Uzatvorenie takejto dohody je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. Okolnosti, za ktorých navrhovateľ uzatvára so spotrebiteľmi formulárové Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku je potrebné považovať za nekalú obchodnú praktiku a posudzovať ju najmä podľa § 8 ods. 4 zákona o ochrane spotrebiteľa. Uviedol, že právny predchodca navrhovateľa odstúpil od zmluvy a vyzval odporcu na úhradu dlžnej sumy. Vychádzajúc z listín predložených navrhovateľom sa stala pohľadávka splatnou najneskôr dňa 20. 10. 2008. Navrhovateľ podal návrh dňa 28. 06. 2012, avšak jeho nárok sa stal splatným zjavne v čase pred 28. 06. 2009, preto je ako celok premlčaný. Vedľajší účastník vzniesol námietku premlčania, žiadal návrh v celom rozsahu zamietnuť a priznať náhradu trov konania. Navrhovateľ vo vyjadrení uviedol, že Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku spĺňa všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje pre platnosť uznania dlhu zo strany dlžníka, t. j. má písomnú formu, vyplýva z nej dôvod vzniku pohľadávky, jej výška a prísľub dlžníka dlh zaplatiť, z čoho možno predpokladať, že záväzok trval aj v čase uznania. Zároveň odporca potvrdil vedomosť o premlčaní dlhu a následkoch s tým spojených. Súd uviedol, že uznanie premlčaného práva nie je z hľadiska účinkov spojených s § 110 ods. 1 OZ viazané na vedomosť dlžníka, že uznal premlčané právo. Doplnil, že predmetná dohoda nepredstavuje dodatok k pôvodnej zmluve, ktorým by sa zmluva dopĺňala alebo menila, ide len o zmenu v obsahu záväzku dohodou zmluvných strán, ktorá spočíva v tom, že odporcovi je umožnené splácať záväzok v splátkach. Dohoda o zmene obsahu záväzku je zmluvný vzťah, ktorý vznikol medzi navrhovateľom a odporcom, pričom navrhovateľ ako postupník nemá postavenie dodávateľa v zmysle spotrebiteľskej úpravy, a tak sa na dohodu nevzťahujú ustanovenia o neprijateľných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Odporca po oboznámení sa s obsahom dohody uznal svojím podpisom existujúci záväzok a vyjadril svoju vedomosť s premlčaním pohľadávky. Uviedol, že vedľajší účastník zastúpený právnym zástupcom účelovo vstupuje do súdnych konaní na strane odporcu - spotrebiteľa s účelom dosiahnuť úspech v spore, aby mu boli priznané trovy právneho zastúpenia. Právny zástupca odporcu v písomnom vyjadrení zo dňa 15. 01. 2013 žiadal návrh zamietnuť a vzniesol námietku premlčania. Odporcovi bola predložená vopred pripravená formulárová Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, a to osobou poverenou navrhovateľom, ktorá mu dala formulár na podpis s tým, že ide o splátkový kalendár. Myslel si, že uzatvára iba splátkový kalendár a s takýmto vedomím dohodu podpísal priamo na ulici. Dohodu si neprečítal a narýchlo ju podpísal, nepredpokladal, že obsahuje aj niečo iné ako dojednanie splátok. Dodal, že zmluvu podpisoval v aute na ulici, keďže bol zastihnutý u svojho známeho. Bol vyzvaný, aby formulár podpísal, pričom sa hovorilo o splátkach, ale nie o ich výške. Poverenej osobe povedal, že nemá z čoho splatiť dlh, pretože ochorel na onkologické ochorenie s liečbou od 05. 07. 2011. Navrhovateľ k splatnosti uvedenej v prílohe č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok, ktorej dátum je 20. 10. 2008 uviedol, že k postúpeniu pohľadávky došlo bez predčasného zosplatnenia. Dátum 20. 10. 2008 označuje konkrétny úver ako pripravený na postúpenie. K premlčaniu uplatneného nároku nedošlo, pretože konečná splatnosť úveru je až dňa 20. 12. 2010, od ktorého začína plynúť premlčacia lehota. Súd vo veci vykonal rozsiahle dokazovanie a zistil, že odporca dňa 13. 01. 2006 uzatvoril s právnym predchodcom navrhovateľa - Slovenskou sporiteľňou, a.s., Zmluvu o splátkovom úvere č. 0262945346, predmetom ktorej bolo poskytnutie splátkového úveru vo výške 60.000,- Sk (1.991,64 eura) a zaviazanie sa odporcu poskytnutý úver splatiť. Išlo o spotrebný úver s premenlivou výškou úrokovej sadzby 12,10 % ročne, s výškou splátok 1.420,-Sk (47,14 eura), so splatnosťou prvej splátky dňa 20. 02. 2006 a s konečnou splatnosťou úveru 20. 12. 2010. V bode 7.6.1. je uvedené, že ak dôjde k porušeniu akejkoľvek zmluvnej povinnosti alebo zmluvného dojednania, banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, prípadne vypovedať zmluvu o úvere alebo od nej odstúpiť. Dňa 04. 11. 2009 bola uzatvorená Zmluva o postúpení pohľadávok medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. Bratislava a navrhovateľom, medzi ktorými bola aj predmetná pohľadávka. Dňa 06. 04. 2011 uzavreli navrhovateľ a odporca Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku. Z čl. 2 - Uznanie záväzku, bodu 2.1. vyplýva, že odporca uznáva čo do právneho dôvodu a výšky záväzok voči veriteľovi, ktorý vznikol na základe zmluvy uzatvorenej s pôvodným veriteľom Slovenská sporiteľňa, a. s. Dlžná suma pozostávala z istiny vo výške 2.887,54 eura, prísľušenstva pohľadávky podľa zmluvy a nákladov na inkasné konanie vo výške 150,-

eur. Z bodu 3.1. vyplýva, že osoby uvedené v tejto dohode v bode 1.2. alebo 1.3., teda dlžník alebo osoba prístupujúca k záväzku, sa zaväzujú splatiť svoj záväzok voči veriteľovi v mesačných splátkach, ktorých výška nie je uvedená, ani dátum splatnosti jednotlivých splátok a tiež dátum prvej splátky. Ďalej sa v tomto článku nachádza prehlásenie odporcu a jeho vyhlásenie, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch. V prípade, ak nebude splácať záväzok podľa dohodnutých splátok, stane sa splatný celý zvyšok pohľadávky a v čl. 4 je definovaná rozhodcovská doložka. Súd mal za preukázané, že pokusom o zmier zo dňa 12. 06. 2012 navrhovateľ vyzval odporcu uhradiť mu dlžnú sumu vo výške 5.435,53 eura. Vedľajší účastník na strane odporcu, ako aj odporca vzniesli námietku premlčania, pričom sa súd zaoberal jej dôvodnosťou. Uviedol, že Dohoda uvádza uznanie záväzku, pričom uznanie záväzku je upravené ustanoveniami § 323 Obchodného zákonníka. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že je dôvodné tvrdenie vedľajšieho účastníka a odporcu, že predložená Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku je formulár, ktorý vopred navrhovateľ ako veriteľ pripravil pre odporcu ako dlžníka a odporca nemal žiadnym spôsobom možnosť ovplyvniť jej obsah. Stotožnil sa s tým, že prehlásenie dlžníka o vedomosti premlčania dlhu je skryté do dohody o splátkach v bode 3, pričom je nelogické, aby odporca ako spotrebiteľ, ak by mal vedomosť o premlčaní pohľadávky, mal záujem na podpísaní uznania záväzku a predĺžení premlčacej doby. Uzatvorenie takejto dohody je v rozpore s dobrými mravmi, keďže neboli dodržané princípy dobromyseľnosti a čestnosti, navrhovateľ využil omyl a lesť v snahe dosiahnuť uznanie premlčaného záväzku. Umiestnenie textu vedomosti premlčaného dlhu svedčí o tom, že navrhovateľ porušil odbornú starostlivosť vo vzťahu k odporcovi ako spotrebiteľovi. Odporca sa ocitol v nerovnom postavení s navrhovateľom, u ktorého je lepšia znalosť práva a dostupnosť právnych služieb a možnosť vopred pripraviť jednostranne formulárovo napísanú Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku. Návšteva nato určených ľudí (ako to vyplýva aj z iných konaní) na zabezpečenie podpisu súvisí s momentom prekvapenia a využitia neskúseností odporcu ako spotrebiteľa. Je nesporná značná nerovnováha v právach a povinnostiach v neprospech odporcu, s čím zákon spája neplatnosť právneho úkonu. Na základe uvedeného bolo potrebné považovať Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku za neplatný právny úkon, ktorý svojím obsahom a účelom odporuje zákonu, prieči sa dobrým mravom, ust. § 53 OZ a čl. 3 Smernice. Neurčitosť dohody vyplýva aj z jej textu, a to čl. 3, v ktorom nie je uvedená výška splátok, dátum splátok ani dátum prvej splátky. Napriek tomu v bode 3.2. v Dohode o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku sa uvádza, že ak nebude splácaný záväzok podľa vyššie dohodnutých splátok, stane sa splatným celý zvyšok pohľadávky. Vzhľadom k uvedenému súd prihliadal na vznesenú námietku premlčania zo strany odporcu a vedľajšieho účastníka, ktorú považoval za dôvodnú, keďže premlčacia doba je 3-ročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Navrhovateľ podal svoj návrh dňa 28. 06. 2012. V konaní sa nepreukázalo, že by došlo k predčasnej splatnosti úveru, príp. k odstúpeniu od zmluvy a nárok uplatnený navrhovateľom z predmetnej zmluvy pred 28. 06. 2009 je premlčaný. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania bol tento nárok zamietnutý spolu s časťou príslušenstva. Navrhovateľovi bolo možné priznať iba nárok na jednotlivé splátky dohodnuté v Zmluve o splátkovom úvere s prihliadnutím na konečnú splatnosť 20. 12. 2010 a dohodnutú výšku splátok po 47,14 eura (1.420,- Sk). Navrhovateľ tak mal právo na zaplatenie uvedených splátok za obdobie od 28. 06. 2009 do dátumu konečnej splatnosti úveru, t. j. do 20. 12. 2010, t. j. 18 splátok v celkovej sume 848,52 eura (47,14 eura x 18). Súd zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi uvedenú sumu spolu s úrokom z omeškania uplatneného v súlade s ust. § 517 ods. 2 OZ a § 3 nariadenia vlády a bol uplatnený nasledujúcim dňom po uzatvorení Zmluvy o postúpení pohľadávok. Z vyššie uvedených dôvodov návrh vo zvyšnej časti zamietol ako nedôvodný. O trovách konania rozhodol tak, že vychádzal z pomernej časti úspešnosti v konaní. Navrhovateľ si pôvodne uplatnil zaplatenie sumy 4.213,44 eura, priznaná mu bola suma 848,52 eura, t. j. úspešnosť 20,14 %, úspešnosť odporcu predstavuje 79,86 %. Úspešnejší v konaní bol potom odporca, ktorému patrí nárok na náhradu trov v pomernej časti predstavujúcej 59,72 % (79,86 - 20,14). Právny zástupca odporcu si uplatnil náhradu trov konania v celkovej výške 476,58 eura za tri hlavné úkony: prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, za písomné vyjadrenie zo dňa 15. 01. 2013, za účasť na pojednávaní dňa 03. 05. 2013, t. j. za tri úkony po 151,05 eura, 3x režírný paušál po 7,81 eura, t. j. spolu 476,58 eura, z čoho 59,72 % predstavuje sumu 284,61 eura. Vedľajšiemu účastníkovi súd náhradu trov konania nepriznal s poukazom na ust. § 150 ods. 1 OSP. Trovy vedľajšieho účastníka vyhodnotil súd ako neúčelne vynaložené, keďže je zastúpený tým istým právnym zástupcom ako odporca a priznanie náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi by zbytočne navyšovalo trovy konania titulom trov právneho zastúpenia. Proti tomuto rozsudku v jeho zamietajúcej časti výroku a v časti výroku o náhrade trov konania podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, žiadajúc odvolací súd, aby predmetný rozsudok v napadnutej časti zmenil tak, že vyhovie návrhu navrhovateľa v plnom rozsahu alebo alternatívne, aby rozhodnutie

zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uviedol, že rozsudok súdu prvého stupňa vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočného zistenia skutkového stavu s tým, že poukázal na ust. § 110 ods. 1 a § 558 Občianskeho zákonníka. Dodal, že Dohoda o uznaní dlhu spĺňa všetky náležitosti ustanovené zákonom, pričom zákon nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu. Uznanie premlčaného práva nie je z hľadiska účinkov spojených s § 110 ods. 1 OZ viazané na vedomosť dlžníka, že takto premlčané právo uznal. K prerušeniu plynutia pôvodnej premlčacej doby a začatiu plynutia novej 10 ročnej premlčacej doby dochádza bez ohľadu na to, či dlžník v čase uznania o premlčaní vedel alebo nie. Podpísaním Dohody došlo k začatiu plynutia novej 10 ročnej premlčacej doby a poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR 3 Cz 6/68, 33 Cdo 155/2007, 33 Odo 934/2005, 33 Odo 1039/2004, 33 Odo 133/2005. Súd neprihliadol na jednoznačný dôkaz, a to že odporca sa dohodol s veriteľom na splátkach a zároveň uznal svoj záväzok voči navrhovateľovi. Takéto vyhodnotenie listinných dôkazov považuje za bezbrehú a ničím neodôvodnenú ochranu odporcu ako spotrebiteľa a porušenie zásady rovnosti účastníkov konania. Takýmto postupom súdu budú veritelia nútení neposkytovať dlžníkom možnosť splácania dlhu v splátkach, ale okamžite pohľadávky uplatniť na súde. Zároveň poukázal na to, že aj ochrana spotrebiteľa má svoje medze, nemožno ju chápať ako ochranu ľahkomyseľnosti a nezodpovednosti, pričom dal do pozornosti odvolacieho súdu rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 23 Cdo 1201/2009 a komentár Občianský zákoník I Komentár. I. vydanie, Praha: C. H. Beck, 2008. Mal za preukázané, že odporca po tom, čo sa oboznámil s obsahom Dohody, svojím podpisom svoj záväzok uznal a vyjadril svoju vedomosť s premlčaním pohľadávky. Na podporu svojich tvrdení poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/79/2013 zo dňa 27. 03. 2013, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25Co/323/2012 zo dňa 30. 04. 2013, Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 17Co/55/2013 zo dňa 07. 05. 2013 a Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/7/2013 zo dňa 27. 02. 2013. Navrhovateľ nesúhlasil s tým, aby bol zaviazaný na úhradu trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka a taktiež nesúhlasil s priznaním trov konania a právneho zastúpenia odporcovi. Uviedol, že podania odporcu a vedľajšieho účastníka sú obsahovo podobné bez nových skutočností, teda spĺňajú požiadavku účelnosti. Rovnako pokiaľ ide o úkon právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia, nesúhlasí s priznaním trov právneho zastúpenia za predmetný úkon, keďže právny zástupca bol s daným prípadom oboznámený z pozície právneho zástupcu vedľajšieho účastníka a nesúhlasil s priznaním náhrady za účasť na pojednávaní. Úkony vykonané právnym zástupcom odporcu považuje za účelové a neúčelné navyšovanie trov konania absolútne popierajúce zásadu hospodárnosti konania. Podotkol, že prevažuje záujem na zabezpečení odmeny advokáta nad ochranou svojho klienta, keďže rovnakú ochranu môže odporcom poskytnúť aj vedľajší účastník, navyše ide o právne zastúpenie rovnakou osobou, čím dochádza k zneužívaniu inštitútu ochrany spotrebiteľa a právnej úpravy trov konania. Záverom si uplatnil voči odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi trovy konania a právneho zastúpenia v prvostupňovom i odvolacom konaní, pričom trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní predstavujú spolu sumu 190,63 eura vrátane DPH.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie v celom rozsahu aj vedľajší účastník, žiadajúc odvolací súd, aby napadnutý rozsudok zmenil, žalobu zamietol a zaviazal navrhovateľa na náhradu trov konania. Uviedol, že rozsudok je založený na nesprávnom právnom posúdení veci a na základe vykonaných dôkazov súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, resp. že súd neúplne zistil skutkový stav. Uviedol, že nárok navrhovateľa je v celom rozsahu premlčaný. Právny predchodca navrhovateľa v rámci svojej podnikateľskej činnosti poskytuje bankové činnosti vrátane poskytovania úverov, a preto by mal vždy pri tejto činnosti postupovať s náležitou odbornou starostlivosťou a v súlade s dobrými mravmi. Skutočnosť, že navrhovateľ nepredložil listinu o predčasnom ukončení Zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo strany jeho právneho predchodcu, sama o sebe nevyvracia, že k predčasnému ukončeniu úverovej zmluvy zo strany právneho predchodcu žalobcu v skutočnosti došlo a nie je v jeho záujme, aby takýto dôkaz súdu predložil. Jednostranné zmluvné dojednanie, ktoré úverový veriteľ zneužije s cieľom maximalizácie svojho zisku, využívajúc plynutie času tým, že úverový veriteľ nevyužije svoje právo predčasne ukončiť úverovú zmluvu, je jednoznačne výkonom práva v rozpore s dobrými mravmi a nemôže požívať právnu ochranu. Zákon č. 483/2001 Z. z. vylučuje možnosť, aby ešte nesplattnú úverovú bankovú pohľadávku spravoval subjekt, ktorý nie je nositeľom bankového povolenia. V danej veci ide o spotrebiteľskú zmluvu a pokiaľ určité otázky nie sú výslovne upravené zákonom č. 258/2001 Z. z. použijú sa na ich riešenie príslušné ustanovenia OZ, vrátane všeobecných ustanovení o premlčaní podľa prvej časti ôsmej hlavy OZ. Z toho vyplýva, že Obchodný zákonník sa môže v praxi uplatniť len tam, kde nie sú obmedzenia OZ a vo vykonávacích predpisoch k nemu. Je teda zrejmé, že premlčanie sa posudzuje podľa OZ. Podotkol, že dojednanie použitia Obchodného zákonníka (vrátane premlčania, ručenia a pod.), t. j. právneho kódexu určeného pre podnikateľov, je potrebné posúdiť ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Navrhovateľ vo formulárových Dohodách

necháva dlžným spotrebiteľom uznávať pohľadávky v rozsahu takej sumy, na ktorú nemá v celom rozsahu platný právny titul. Takýmto uzavretím Dohody chce pre potreby súdneho konania navodiť dojem perfektnosti pôvodných zmlúv a získať titul aj na vymáhanie súm, na ktoré nemá právny nárok. Dohoda o uznaní a splácaní dlhu sa predkladá len pod zámkou uzavretia splátkového kalendára, ktorej významu a zamýšľaným právnym dôsledkom oslovené osoby nerozumejú. Navrhovateľ sa v rámci predmetu podnikania dlhodobo zaoberá inkasovaním pohľadávok a takáto činnosť zahŕňa celé spektrum mimosúdnych úkonov, ktorých cieľom je, aby sa dosiahla úhrada pohľadávky bez súdneho konania, resp. aby sa získala čo najlepšia východisková pozícia pre súdne konanie. Priemerný spotrebiteľ je právne neznalý a neinformovaný. Do pozornosti odvolacieho súdu dal nemeckú judikatúru, a to rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Brandenbure z 21. 06. 2006 č. k. 7 U 17/06 a poukázal aj na smernicu 93/13/EHS z 5. apríla 1993 a čl. 3 ods. 2 tejto smernice. Dohoda je pre nezrozumiteľnosť, neurčitosť, rozpor s dobrými mravmi a rozpor s kogentnými ustanoveniami spotrebiteľského práva neplatná. Navrhovateľ pri uzatváraní formulárovej Dohody zjavne ignoruje a porušuje predpisy spotrebiteľského práva a snaží sa o zahmlievanie skutočnej podstaty. Združenie nemá záujem zbaviť dlžníkov ich povinností, ale relevantne poukazuje na neplatnosť zmluvných dojednaní a premlčanie pohľadávok. Činnosť a zastupovanie združenia nie je zamerané na získavanie finančného prospechu v podobe náhrady trov právneho zastúpenia a pokiaľ ide o dôvodnosť vzniknutých trov tak uviedol, že do úvahy je potrebné brať aj to, že spotrebiteľ bol v predmetnej veci úspešný aj v dôsledku prvotnej aktivity združenia, a teda z hľadiska samotného cieľa a poslania sú trovy konania, ktorých náhradu požaduje, objektívne účelné. Vstup Združenia do konania pôsobil pre navrhovateľa odradzujúco, pričom tento následne vzal svoj návrh späť. Súd pri nepriznaní trov vedľajšieho účastníka postupoval v rozpore s legislatívou EÚ, judikatúrou Súdného dvora EÚ, v rozpore s vnútroštátnou právnou úpravou, ustálenou súdnou praxou a slovenskou právnou teóriou. Poukázal na čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ, čl. 38 a 47 Charty základných práv EÚ, na niekoľko rozhodnutí Krajského súdu v Nitre, Krajského súdu v Trenčíne, Krajského súdu v Žiline, Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu v Košiciach a Krajského súdu v Prešove. Záverom si uplatnil náhradu trov konania vo výške 803,63 eura, na náhradu ktorých žiadal zaviazat' navrhovateľa a vyčíslil pritom doterajšie trovy konania.

V písomnom vyjadrení k odvolaniu podanému navrhovateľom odporca uviedol, že rozhodnutie v napadnutej výrokovej časti považuje za vecne správne a žiada jeho potvrdenie v zmysle § 219 ods. 1 OSP. Ďalej uviedol, že žiada odvolací súd, aby zaviazal navrhovateľa na náhradu trov odvolacieho konania. Domnieva sa, že akékoľvek argumentačné snahy žalobcu o spochybňovanie právneho a skutkového stavu sú iba účelovou snahou vyhnúť sa tomu, aby bol v rámci svojej podnikateľskej činnosti pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv považovaný za dodávateľa, teda aby sa vyhol tomu, že Dohodu súd podrobí kontrole podľa spotrebiteľských predpisov. V ďalšom sa obsah vyjadrenia stotožňuje s obsahom odvolania proti rozsudku súdu prvého stupňa podaného vedľajším účastníkom. Taktiež zdôraznil, že v dôsledku uplatnenia zásady hospodárnosti konania odkazuje na obsah odvolania podaného vedľajším účastníkom, a to proti výroku I., III. a IV. Na jeho strane ani na strane vedľajšieho účastníka neexistujú žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by umožňovali súdu rozhodnúť o nepriznaní trov konania. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania za vyjadrenie k odvolaniu vo výške 69,47 eura, na náhradu ktorých žiadal zaviazat' navrhovateľa.

V písomnom vyjadrení k odvolaniu vedľajšieho účastníka navrhovateľ uviedol, že žiada odvolací súd, aby odvolanie podané vedľajším účastníkom v zmysle ust. § 218 ods. 1 písm. b/ OSP odmietol. Zastáva názor, že vedľajší účastník nie je oprávnený na podanie odvolania. Ak má Združenie záujem poskytovať pomoc, mal by ju poskytovať tým, ktorí o ňu prejavia záujem. Vedľajší účastník môže podať odvolanie, iba ak má takéto právo účastník, jeho lehota na odvolanie je limitovaná lehotou na odvolanie účastníka a nemôže podať odvolanie proti vôli účastníka, v súvislosti s tým poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Cob/17/2012, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/170/2012 a 9Co/177/2012 ako aj rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/288/2012. Do pozornosti odvolacieho súdu dal aj uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. 06. 2012 sp. zn. 6 Cdo 30/2012. Pokiaľ ide o námietku premlčania vznesenú vedľajším účastníkom uviedol, že vedľajší účastník má v konaní oprávnenie na všetky procesné úkony ako účastník, koná však iba sám za seba, a teda nemôže robiť úkony, ktoré predstavujú dispozíciu s predmetom konania. Vedľajší účastník nemôže uznať nárok navrhovateľa, nemôže uzavrieť zmier a nemôže sám vzniesť námietku premlčania. Subjektom oprávneným vzniesť námietku premlčania je dlžník, resp. jeho právny nástupca a prípadne aj ich zástupca. Vzhľadom k uvedenému sa domnieva, že súd na námietku premlčania nemal prihliadať, keďže ju uplatnila neoprávnená osoba. Pokiaľ ide o Dohodu trvá na tom, že spĺňa všetky náležitosti ustanovené zákonom. Ďalej poukázal na rozsudok súdného dvora z 15. 03. 2012 vo veci C-453/10. Pokiaľ ide o priznanie náhrady trov právneho zastúpenia

vedľajšieho účastníka mal za preukázané, že v tomto prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie a bránenie práva. Ochrana práv odporcu ako spotrebiteľa je dostatočne zabezpečená súdom, jeho právnym posúdením veci v zmysle účinnej zákonnej úpravy a následným spravodlivým rozhodnutím vo veci, pričom konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania, k zneužitiu zákonnej ochrany spotrebiteľa, účelu a zmyslu inštitútu náhrady trov právneho zastúpenia. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/91/2012. Záverom si uplatnil trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní vo výške 190,63 eura s DPH pozostávajúce z jedného úkonu právnej služby vo výške 181,26 eura s DPH a režijného paušálu vo výške 9,37 eura s DPH.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa procesným postupom podľa § 212 ods. 1 a podľa § 214 ods. 1 OSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa v zamietajúcej časti je potrebné podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdiť a v časti povinnosti odporcu zaplatiť istinu s príslušenstvom ako aj v časti výroku o náhrade trov konania účastníkov ako aj o nepriznaní trov konania vedľajšiemu účastníkovi je potrebné podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ OSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie z dôvodu nepreskúmateľnosti. Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Koncepcia ust. § 219 OSP vychádza zo zjednodušeného rozhodnutia odvolacieho súdu. Ak má odvolací súd za to, že prvostupňový súd nielen vecne správne rozhodol, ale v odôvodnení sa (úplne) správne argumentačne vysporiadal so skutkovým stavom i právnym posúdením, nemusí vyhotovovať štandardné rozhodnutie s náležitosťami podľa § 157 ods. 2 OSP, ale sa len obmedzí na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd zároveň môže doplniť ďalšie dôvody na zdôraznenie správnosti preskúmaného rozhodnutia. Využitie tohto oprávnenia získava takmer charakter povinnosti v prípade, ak účastník v odvolaní, ktorého dôvodmi je odvolací súd viazaný (§ 212 ods. 1), uvedie úvahy, či už vo väzbe na skutkový stav alebo právne posúdenie, s ktorými sa prvostupňový súd nezaoberal. Veľakrát ide o vyjadrenia, ktoré sú už reakciou na závery prvostupňového súdu, preto logicky predstavujú novú argumentačnú bázu. V tomto smere je potrebné zdôrazniť, že právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako nedeliteľnej súčasti práva na spravodlivý súdny proces neznamená povinnosť súdu dať odpoveď na všetky argumenty účastníka, ale len na argumenty zásadného významu, t. j. pre vec rozhodujúcu.

Podľa § 100 ods. 1 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 OZ pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 OZ ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Podľa § 110 ods. 1 OZ, ak bolo právo priznané právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu, premlčuje sa za desať rokov odo dňa, keď sa malo podľa rozhodnutia plniť. Ak právo dlžník písomne uznal čo do dôvodu i výšky, premlčuje sa za desať rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo; ak bola však v uznaní uvedená lehota na plnenie, plynie premlčacia doba od uplynutia tejto lehoty.

Podľa § 111 OZ zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby.

Odvolací súd sa v prejednávanej veci, pokiaľ ide o zamietajúcu časť rozsudku, sa v celom rozsahu stotožňuje s právnym názorom súdu prvého stupňa, na ktorý v ďalšom odkazuje (§ 219 ods. 2 OSP). Možno len konštatovať, že súd v tomto smere vykonal dostatočné dokazovanie, z ktorého vyvodil správny právny záver a ktorý bol zároveň aj podkladom pre vydanie spravodlivého rozhodnutia. Súd sa primárne zaoberal dôvodnosťou námietky premlčania vznesenej vedľajším účastníkom a aj odporcom, vyhodnotením ktorej s poukazom na ust. § 101 a § 110 ods. 1 v spojení s § 558 OZ správne ustálil, že časť nároku navrhovateľa, ktorého sa v konaní domáha je premlčaná. V tomto prípade nezačala plynúť nová 10 ročná premlčacia doba tak, ako to uvádza ust. § 110 ods. 1 OZ, keďže uznanie práva podľa tohto ustanovenia nie je totožné s inštitútom uznania dlhu podľa § 558 OZ. Uznanie premlčaného práva z hľadiska účinkov spojených s ust. § 110 ods. 1 OZ nie je viazané na vedomosť dlžníka o tom, že uznal právo premlčané, pričom úprava obsiahnutá v § 558 OZ vyžaduje pre vznik domnienky trvania dlhu,

aby ten, kto uzná premlčaný dlh o tomto premlčaní vedel. Odvolací súd poznamenáva, že súd prvého stupňa na daný právny vzťah, ktorý je vzťahom spotrebiteľským, správne aplikoval trojročnú všeobecnú premlčaciu dobu v zmysle Občianskeho zákonníka a nie štvorročnú lehotu v zmysle Obchodného zákonníka. Námietku premlčania nároku navrhovateľa v tomto konaní vzniesol nielen vedľajší účastník, ale aj odporca. Z uvedeného má odvolací súd za preukázané, že podpísanie formulárovej Dohody o uzavretí splátkového kalendára, ktorý bol odporcovi predložený na podpísanie, nemal odporca možnosť žiadnym spôsobom zmeniť ani ovplyvniť. Uzavretie takejto dohody je v rozpore s dobrými mravmi, keďže navrhovateľ pri podpise Dohody využil omyl a leš s úmyslom získať uznanie premlčaného dlhu. Vzhľadom k uvedenému odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa správne návrh oprávneného v časti nad sumu 848,52 eura zamietol.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa § 221 ods. 1 písm. h) OSP súd rozhodnutie zruší, len ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Podľa § 221 ods. 2 OSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prerušiť konanie, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do právomoci ktorého vec patrí.

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhované dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Súd je povinný svoje rozhodnutie odôvodniť spôsobom zakotveným v ustanovení § 157 ods. 2 OSP, čo je jedným z princípov riadneho a spravodlivého procesu vyplývajúcich z Listiny základných práv a slobôd ako aj z článku 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý predstavuje súčasť práva na spravodlivý proces. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov a právnymi závermi. Stav, kedy rozsudok neobsahuje náležitosti uvedené v ustanovení § 157 ods. 2 OSP vedie v konečnom dôsledku k tomu, že sa stáva nepreskúmateľným. Za nepreskúmateľný je treba považovať aj rozsudok, v ktorom sa súd skutkovo a právne nevysporiadal s celým uplatneným nárokom, a za taký je treba považovať aj rozsudok, v odôvodnení ktorého súd neuviedol, prečo zamietol zvyšok návrhu navrhovateľa. Ak je rozhodnutie súdu prvého stupňa nepreskúmateľné, musí ho odvolací súd zrušiť, pretože inak by zaťažil konanie vadou, ktorá môže mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Ak výrok rozsudku vyjadruje v stručnej a presnej formulácii záverečný úsudok o predmete občianskeho súdneho konania, potom odôvodnenie rozsudku sleduje účel vyložiť opodstatnenosť, pravdivosť, zákonnosť a spravodlivosť tohto záverečného úsudku súdu. Účelom odôvodnenia je teda predovšetkým dosiahnuť presvedčivosť rozsudku a prehĺbiť výchovný účinok rozsudku, čoho základom je však zákonu zodpovedajúci výrok rozhodnutia.

Súčasťou pojmu právneho štátu je aj povinnosť súdu svoje rozsudky odôvodniť (§ 157 ods. 1 OSP), a to spôsobom zakotveným v ustanovení § 157 ods. 2 OSP. Dodržiavanie tejto povinnosti má zaručiť transparentnosť a kontrolovateľnosť rozhodovania súdu a vylúčiť tak ľubovôľu pri rozhodovaní. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku je porušením práva účastníka na spravodlivé súdne konanie, pretože sa mu tým odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov, a teda možnosť riadne konať pred súdom (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 31. mája 2010 sp. zn. 6 Cdo/91/2010). Nepreskúmateľnosť súdneho rozhodnutia je tak závažnou vadou, že sa ňou musel odvolací súd zaoberať z úradnej povinnosti (ex offi), teda aj vtedy, ak by ju odvolateľ nenamietal. Nepreskúmateľnosť rozsudku môže nastať z dôvodu jeho nezrozumiteľnosti alebo nedostatku dôvodov rozhodnutia.

Pokiaľ ide o vyhovujúci výrok napadnutého rozsudku, ktorým súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 848,52 eura s 8,5 % úrokom z omeškania ročne od 05. 11. 2009 až do zaplatenia, tak v tejto časti odôvodnenie napadnutého rozsudku nespĺňa vyššie citované kritéria určené či už judikatúrou, resp. dôvodovou správou k dôslednej aplikácii ust. § 157 ods. 2 OSP. V súvislosti s priznaním istiny 848,52 eura s príslušenstvom navrhovateľovi za inkriminované obdobie nevenoval prvostupňový súd náležitú pozornosť vyšpecifikovaniu jednotlivých mesačných splátok. V ďalšom konaní sa taktiež vyporiada s tým, či skutočne došlo právne relevantným spôsobom k predčasnemu ukončeniu zmluvy o úvere (navrhovateľ o tom do spisu predloží dôkaz) a aký by malo

takéto ukončenie zmluvy vplyv na priznanie sumy 848,52 eura s príslušenstvom. Prípadné nevyužitie tohto jednostranného práva navrhovateľa bude súd prvého stupňa posudzovať v súvislosti s ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Taktiež v ďalšom konaní nad všetky pochybnosti určí, čo vlastne predstavovalo výšku dohodnutých mesačných splátok v sume 47,14 eura, t. j. aký finančný obnos z tejto sumy sa vzťahoval na platenie úveru, poplatkov, úrokov atď. Ako súvisiaci výrok odvolací súd zrušil aj rozhodnutie prvostupňového súdu o náhrade trov konania s tým, že v ďalšom konaní vezme súd prvého stupňa pri rozhodovaní o trovách konania zreteľ najmä na to, že v danej veci je odporca aj vedľajší účastník na jeho strane zastúpený advokátom, pričom ním vynaložené a účtované úkony právnej služby porovná aj vzhľadom na ich obsah, či sa stotožňujú alebo nie a taktiež sa vysporiada s účelnosťou ich vynaloženia.

Z uvedeného následne vyplýva, že súd prvého stupňa svoje nové rozhodnutie v tejto časti kvalifikovane zdôvodní v súlade s požiadavkami ustanovenia § 157 ods. 2 OSP tak, aby zodpovedalo všetky právne otázky, bolo jasné, zrozumiteľné a tým riadne preskúmateľné, pričom sa bude riadiť právnym názorom odvolacieho súdu a bude postupovať v jeho intenciách tak, ako to uvádza ust. § 226 OSP. V novom rozhodnutí rozhodne súd aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP).

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.